УДК 911.2:504.75

О. М. Підгорна, аспірант,
Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова,
геолого-географічний факультет,
кафедра географії України,
вул. Дворянська, 2, Одеса, 65026, Україна

ГЕОГРАФІЧНІ ПРОЯВИ ВПЛИВУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАБРУДНЕННЯ ДОВКІЛЛЯ НА ЗАХВОРЮВАНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ (НА МАТЕРІАЛАХ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ)

Винницька область — один з регіонів України, де стан довкілля дістав критичного рівня. В статті розглянуто проблеми стану головних компонентів природного середовища: повітряного басейну, підземних та поверхневих вод, складування твердих отруйних відходів виробництва, радіаційних забруднювачів, які прямо або посередньо впливають на стан здоров'я населення.
Ключові слова: забруднення довкілля; захворюваність населення; екологічна обстановка.

На території України з кожним роком стає все більше регіонів, де стан навколишнього природного середовища наближається до екологічної катастрофи. Одним із таких регіонів є Вінницька область. Її територія складає 4,5% території держави; чисельність населення за переписом 5 грудня 2001 року становила 1771,8 тис. чол., що складає 3,7 % від загальної чисельності по Україні. Область є традиційно аграрним регіоном: площа угідь складає 2020,0 тис. га або 4,8% угідь України, у тому числи ріллі 1730,5 тис. га або 5,2% ріллі держави. Область має багатогалузевий промисловий комплекс, на який припадає 1,27% промислово-виробничого потенціалу України, 2% вартості основних виробничих фондів і 1,6% випуску промислової продукції [8,9].

Згідно Закону України „Про охорону навколишнього природного середовища", а також „ Критеріям оцінки екологічної обстановки територій для виявлення зон надзвичайної екологічної ситуації і зон екологічної безпеки" екологічна обстановка класифікуєтьсяся по зростанню ступеня екологічного неблагополуччя наступним чином: відносно задовільна; напружена; критична; кризова (або надзвичайної екологічної ситуації); катастрофічна (або зона экологичного лиха)[10]. Важливим критерієм при оцінці екологічної ситуації є показник істотного погіршення здоров'я населення, під яким слід розуміти збільшення незворотніх, несумісних з життям порушень здоров'я, зміну структури причин смертей (онкологічні захворювання, природжені пороки розвитку, загибель плоду) і появу специфічних захворювань, викликаних забрудненням навколишнього середовища, а також збільшення частоти зворотніх порушень здоров'я (неспецифічних захворювань, відхилень фізичного та нервово-психологічного розвитку, по-

© О. М. Підгорна, 2004

рушень чи погіршень проходження вагітності і пологів і т. і.), пов'язаних із забрудненням навколишнього середовища.

В системі охорони здоров'я прийнято стан здоров'я населення оцінювати як сукупність критеріїв та показників пов'язаних із забрудненням навколишнього середовища: атмосферного повітря, води і грунту. До основних медико-демографічних показників відносяться неепідемічна та епідемічна захворюваність, дитяча смертність, медико-генетичні порушення, специфічні та онкологічні захворювання, пов'язані з пов'язаних з забрудненням довкілля. Дані показники використовуються при оцінці стану здоров'я населення [1,4].

З урахуванням стану природного середовища в Україні стає гострою необхідністю в науковому обгрунтуванні закономірностей взаємовпливу стану довкілля та медико- географічних проблем та безпеки життя населення. Ціль даної роботи — визначення спільних рис територіальної організації та структури забруднення компонентів довкілля та стану здоров'я населення.

По сумарних викидах забруднюючих речовин в атмосферу Вінницька область порівняно благополучна в Україні. Кількість викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел 57,8 становить тис. т. Найвища щільність викидів забруднюючих речовин в розрахунку на 1 км^2 припадає на міста Ладижин (майже 2800 т), Козятин (47,8 т), Вінницю (33,9т), Могилів-Подільський (17,1 т), Жмеринку (11,0т). Частка викидів в розрахунку на душу населення в середньому складає 32,8 кг на рік. Найбільш забруднений повітряний басейн у таких районах, як Барський (44,4 кг), Іллінецький (37,6 кг), Бершадський (16,5 кг), Крижопільський (24,9 кг), Гайсинський (13,7 кг), Шаргородський (7,4 кг). Саме в цих районах розміщені основні підприємства-забруднювачі атмосферного повітря: Барська газокомпресорна станція (2517,5 т викидів в атмосферу), Бершадський спиртзавод (434,2 т), Крижопольський цукрозавод (367,2 т); Соколівський цукровий завод Крижопільського району (270,2 т), Деребчинський цукрозавод Шаргородського району (205,97 т); Бершадський цукрозавод (201,931 т); Кам'яногірський цукрозавод Іллінецького району (154,037 т), та ін. [9] і див. рис. 1).

Основними джерелами забруднення вод служать промислові підприємства, об'єкти сільського і комунального підприємства. У 70-75 млн. м^3 щорічних обсягах стічних вод спостерігаються надмірні концентрації нафтопродуктів, сульфатів, хлоридів, фосфатів, синтетичних поверхнево-активних речовин, фтору та ін. забруднювачів [3]. Практично по всій Вінниччині якість питної води за бактеріологічними і санітарно-хімічними показниками не відповідає держстандарту „Вода питна" [9]. Це пов'язано з погіршенням стану джерел живлення, незадовільним санітарно-технічним станом водопровідно-каналізаційних мереж, частими аварійними ситуаціями на них, порушенням режиму експлуатації, відсутністю дезинфекції мереж питної води. Дані контролю якості води поверхневих водойм I та II категорій свідчать про забруднення їх неочищеними господарсько-побутовими та промисловими стічними водами, фекаліями, збудниками паразитарних захворювань. До останнього часу основними забруднювачами поверхневих

Забруднення твердими відходами

Забруднення атмосфери

Забруднення поверхневих вод

Радіаційний стан

Забруднення підземних вод

Умовні знаки

забрудненість нижче середньообласного рівня

забрудненість вище середньообласного рівня

Рис. 1. Покомпонентне забруднення навколишнього середовища на території Вінницької області

вод області були підприємства харчової та переробної промисловості. Значне падіння обсягів виробництва на цих підприємствах призвело до зменшення обсягів скидів. Все більшу частку в обсягах забруднень мають підприємства житлово-комунального господарства. На території області експлуатуються 55 очисних споруд каналізації біологічного та механічного типу очищення зворотних вод, потужність яких становить 88,5 млн. м^3 на рік. Основною загальною проблемою майже всіх таких споруд області є наднормативний скид азоту амонійного внаслідок недостатнього рівня і глибини біологічної очистки. Основним постачальником води в області є річки басейну Південного Бугу — це 595,6 млн. м^3 або 95,2 % водозабору області. На території басейну цієї річки основними водокористувачами — забруднювачами є: „Вінницяводоканал" (12996,7 тон забруднюючих речовин на рік); Ладижинська ТЕС Тростянецького району (557,4 тон); комунальне водогосподарське підприємство міста Жмеринка (332,0 тон); заводи "Хімпром" у Вінниці (97,8 тон), "Експрес" у Жмеринці (980,9 тон) [9]. На території басейну річки Дністер водокористувачами- забруднювачами є: водоканалізаційне господарство міста Могилів-Подільський (811,0 тон); Крижопільський сирзавод (14,8 тон); водоканалізаційне господарство селища Томашпіль (11,8 тон); ремонтно транспортне підприємство селища Муровані-Курилівці (6,2 тон). Щодо басейну річки Дніпро, то основними водокористувачами забруднювачами території басейну є: дистанція сантехнічних споруд міста Козятин (664,7 тон); ремонтно транспортне підприємство селища Погребище (3,2 тон); комунальне підприємство Глуховецької селищної ради Козятинського району (0,9 тон). Рівневий режим підземних вод на території Вінницької області характеризується зниженням ґрунтових вод на 0,05-0,64 м. Значний вміст нітратів, що суттєво перевищує ГДК (73,65-285,77 мг/дм^3), зафіксовано в селах Хоньківці та Політанки Могилів-Подільського району, місті Хмільник, місті Бершадь, селі Марківка Крижопільського району, селищі Липовець Липовецького району. Виявлено перевищення ГДК за показником загальної жорсткості в селі Петриківці Хмільницького району (26,0 мг-екв/дм^3), в місті Хмільник (17,4 мг-екв/дм^3), та в селищі Липовець Липовецького району (18,9 мг-екв/дм^3) [9,12].

Порушений режим спостерігається на ділянках інтенсивного водовідбору у містах Бар- Іванівський водозабір; Крижопіль- водозабір Голубече; Тульчин-Журавлівський водозабір; Немирів- водозабір Скіфський. Незначне забруднення відмічається для полів фільтрації Махаринецького цукрозаводу (Козятинський район), полів фільтрації Барського спиртзаводу, золошлаковідвалу Ладижинської ТЕС (Тростянецький район).

Продовжує проявлятися стійке забруднення води в районі складів зберігання мінеральних добрив с. Войнашівка (Барського району де мінералізація складає — 1214-3666 мг/дм^3, вміст NO_3^- — 48 мг/дм^3, загальна жорсткість — 58 мг-екв/дм^3) та забруднення в районі розташування шламонакопичувача Вінницького „Хімпрому" (мінералізація вод складає 1847 мг/дм^3, NO_3^- — 49 мг/дм^3, SO_4^{2-} — 661 мг/дм^3, жорсткість — 26 мг-екв/дм^3) [9]. Існує забруднення підземних вод поблизу полів фільтрації Бродецького та Юзефо-Мико-

лаївського цукрозаводів (Козятинський район), Бджільнянського спиртозаводу (Теплицький район), Уладівського цукрозаводу (Літинський район). Прояви забруднення виявлені в перших від поверхні водоносних горизонтах (рис. 1).

Дуже складною екологічною проблемою Вінниччини було і залишається знешкодження і утилізація твердих промислових відходів. Так на території області всіма суб'єктами господарювання було створено 2636,6 тис. тонн таких відходів, більша частина яких формується промисловістю. Найнебезпечнішими з них є ртуть і ртутні прилади, відходи гальванічних виробництв, сполуки нікелю і хрому, миш'як та його сполуки, фенольні поєднання та ін. Офіційно в області зареєстровано 43 об'єкти складування відходів промислового походження, 80 % з яких не відповідає санітарним вимогам. Особливе занепокоєння викликають такі об'єкти як є полігон твердих побутових відходів м. Вінниці, що біля села Стадниця Вінницького району, золовідвал Ладижинської ТЕС у селі Заозерному Тульчинського району, відходи фосфогіпсу на виробничому об'єднанні "Хімром" у Вінниці, могильник непридатних та невизначених отрутохімікатів біля села Джурин Шаргородського району [9,11].

Особливу небезпеку для здоров'я населення створюють склади для зберігання мінеральних добрив, засобів захисту рослин та інших хімічних продуктів промислового походження. В області на більш як 20 таких об'єктах зберігається 790 т заборонених для використання в Україні та непридатних отрутохімікатів. Особливо широкого розголосу в засобах масової інформації набула наявність біля села Джурин Шаргородського району збудованого у 1978 р. отрутосховища, в межах якого накопичено 1020 т непридатних для використання та невідомих за складом отрутохімікатів та інших хімічних речовин. Більше половини сховищ мінеральних добрив області експлуатуються з порушенням санітарних норм, а близько 15 % — повністю інженерно не обладнані для такого використання. Через порушення в експлуатації сховищ хімікатів у Барському, Іллінецькому, Крижопільському, Липовецькому, Могилів-Подільському, Піщанському, Погребищенському, Хмільницькому районах спостерігаються значні перевищення фонових значень концентрації окремих мікроелементів — металів у грунтах сільськогосподарських угідь (серед них марганець, хром, мідь, цинк, кобальт, нікель та ін.).

Побутові тверді відходи, які за даними комунальних підприємств вивозяться на більш як 40 сміттєзвалищ, перевищують обсяги 200 тис. т на рік. У 75-80 % випадків сміттєзвалища не мають санітарних паспортів, складування не враховує існуючих вимог і правил екологічної безпеки.

Важливим аспектом екологічної ситуації є радіаційний стан, утилізація та знешкодження радіаційнонебезпечних відходів. Радіаційна обстановка в області визначається забрудненням, викликаним аварією на Чорнобильській АЕС, використанням джерел іонізуючого випромінювання на промислових та гірничих підприємствах, медичних та учбових закладах, використанням будівельних матеріалів з підвищеним вмістом природних радіонуклідів, експлуатацією та зберіганням приладів, які містять радіоактивні речовини та наявністю природного радіаційного фону.

На території Вінницької області є 38 підприємств, що володіють джерелами іонізуючого випромінювання. На сьогоднішній день виявлено біля 90 тис. га сільськогосподарських угідь, забруднення яких радіонуклідами перевищує 1 Кі/км^2. На забрудненій території знаходиться 165 населених пунктів, проживає біля 120 тис. чоловік. Підвищена забрудненість території радіонуклідами (більше 1 Кі/км^2 за цезієм-137 і 0,15 — 3,0 Кі/км^2 за стронцієм-90) виявлена в Тиврівському (с. Бушинка- 4,2 Кі/км^2), Гайсинському (с. Кунка-3,6 Кі/км^2), Немирівському (с. Воробіївка- 3,4 Кі/км^2), Тульчинському (с. Крищинці- 3,3 Кі/км^2), Шаргородському (с. Джурин- 2,8 Кі/км^2), Чечельницькому (с. Бондурівка- 2,7 Кі/км^2) районах [7,9,13].

Незадовільний стан довкілля призводить до погіршення умов проживання населення Вінниччини. Тому сучасну медико-демографічну ситуацію в Вінницькій області слід охарактеризувати як кризову. Наслідки цієї кризи — депопуляція населення області, погіршення стану здоров'я, зростання рівня смертності.

Структура захворюваності області населення досить постійна. Як і раніше більше 60 % усіх зареєстрованих хвороб складають захворювання системи кровообігу, органів дихання, травлення, кістково-м'язової та ендокринної системи.

Загальна захворюваність хворобами кровообігу має тенденцію до збільшення і становить 5025,2 на 10 тис. жителів. Найвищі рівні захворюваності хворобами цього класу спостерігались в Погребищенському (8918,8), Немирівському (5659,3). Барському (5627,2), Томашпільському (5567,8) районах та місті Вінниці (6061,9).

Показник загальної захворюваності на хвороби ендокринної системи складає 1165,0 на 10 тис. мешканців. Вищі середньообласних ці показники в Піщанському (2123,3), Іллінецькому (1730,4), Гайсинському (1647,3), Ямпільському (1528,7) районах та Вінниці (1510,0) [2,9].

На Вінниччині зареєстроване незначне зростання загальної захворюваності хворобами крові, кровотворних органів з 389,7 на 10000 до 410,3 або на 5,3 %. Захворюваність населення злоякісними новоутвореннями поступово збільшується і становить 365,1 випадків на 10 тис. населення. Зокрема на забруднених територіях (Немирівський, Гайсинський райони та ін. — рис. 1).

Загальна захворюваність хворобами органів травлення зросла на 4,1 %, сечостатевої системи — на 4,0 %. Річний приріст захворюваності населення хворобами кістково-м'язової системи незначний (до 1,0 %), але має стабільну тенденцію до зростання.

Захворюваність органів дихання в цілому по області зменшилась на 4,8 % (з 4343,2 до 4144,8 на 10 тис.) [2,9].

Захворюваність епідемічними хворобами досліджувалася нами в розрізі даних по адміністративних районах. Важливо зокрема,що при перевищенні середньообластних показників захворювань у 1,5 рази такий стан з медико- географічних позицій слід назвати аномальними [7]. Тут виявляються найбільш небезпечні осередки епідемічних захворювань. За нашими дослідженнями порівняння забруднення довкілля та стану підвищеної чи

Таблиця 1

Захворюваність епідемічними захворюваннями по районах [2]

Райони	Відносні показники захворюваності населення (100 тис.жит.) по найбільш поширених хворобам.									
	Сальмонельоз	Шигельоз (дизентирія)	Гастро-ентероколіти	Туберкульоз	Менінгіт інфекційний	Кір	Вірусний гепатит	Епідемічний паротит (свинка)	Педикульоз	Короста
Барський	9,2	18,4	38,3	23,0	3,1	62,9	55,2	72,1	96,6	76,7
Бершадський	16,8	9,8	40,6	19,6		25,2	92,4	61,6	67,2	147,0
Вінницький	14,4	18,7	67,7	30,3		102,3	64,8	23,1	69,2	38,9
Гайсинський	10,6	3,0	62,2	16,7		83,4	42,5	16,7	60,7	106,2
Жмеринський	4,5	4,5	75,6	16,6		128,5	155,8	22,7	78,6	57,5
Іллінецький		2,4	14,4	12,0		43,3	223,8	53,0	93,9	50,6
Козятинський	4,6	7,7	90,0	15,8	4,7	79,0	97,9	33,2	188,0	88,4
Калинівський	19,0	1,6	98,8	24,7	3,1	118,8	54,0	26,4	27,8	41,7
Крижопільський	21,4		50,0	21,4	4,8	40,4	42,8	2,4	111,8	47,6
Липовецький	15,8	13,6	133,3	18,1	6,8	155,8	81,3	192,0	126,5	92,6
Літинський	26,8	2,4	102,5	29,3	4,9	29,3	22,0	12,2	53,7	97,6
Могилів-Подільський	12,3	19,1	16,4	12,3		42,2	30,0	104,9	249,4	92,7
Мурованo-Куриловецьк.	2,9	2,9	40,0	17,1		5,7	54,2	68,5	68,5	82,8
Немирівський	19,0	8,6	81,3	24,2	1,7	45,0	70,9	191,9	100,3	51,9
Оратівський	7,3	3,7	11,0	25,7		7,3	33,1	44,1	73,5	51,4
Піщанський	3,9	27,2	54,4	23,3			15,6	11,7	77,8	42,8
Погребищанський		20,6	95,3	25,8		97,9	51,5	2,6	110,8	67,0
Теплицький	17,2	8,6	100,1	14,3			194,4	54,3	77,2	71,5
Томашпільський	7,5	22,4	44,8	27,4		9,9	87,0	62,2	99,5	59,7
Тростянецький	21,9	18,8	112,7	14,1		114,2	247,3	28,2	29,7	56,3
Тульчинський	23,2	9,3	63,4	20,1	1,5	29,4	150,0	32,5	95,9	15,5
Тиврівський	8,4		29,4	14,7	4,2	216,6	88,3	16,8	75,7	44,2
Хмільницький	30,2	9,6	93,4	26,1		78,3	130,4	11,0	96,1	56,3
Чернівецький		3,4		16,9		274,2	30,5	67,7	176,0	50,8
Чечильницький	14,1	3,5	10,5	35,2	3,5	3,5	66,8	14,1	84,4	24,6
Шаргородський	18,3	3,1	139,1	15,3	1,5	180,4	136,0	9,2	44,3	35,2
Ямпільський	6,5	4,3	40,9	15,1		15,1	60,2	21,5	137,7	49,5
м.Вінниця	17,4	13,0	121,6	15.6	0.5	116,4	79,0	146,5	40,8	144,5
Всього по області	14,3	10,2	78,8	19,2	1,2	85,9	89,7	68,6	83,5	82,1

аномальної захворюваності було виявлено наступне: захворюваність крапельними інфекціями (сальмонельоз, шигельоз, гастроентероколіти) територіально суміщена та ймовірно опосередковано пов'язана із забрудненням території. Такі прояви характерні для Могилів — Подільського, Барського (басейн Дністра); Хмільницького, Літинського, Вінницького, Липовецького, Тростянецького, Крижопільського, Томашпільського, Бершадського

районів (басейн Південного Бугу); Козятинського, Погребищенського районів (басейну Дніпра). Туберкульоз, менінгіт інфекційний — за відносними показниками порівнюваними з середньообласною захворюваністю мають найбільші прояви в Барському, Крижопільському, Бершадському районах (рис. 3). Захворюваність населення на кір має аномальні прояви в таких районах області як: Жмеринський, Шаргородський, Липовецький, Вінницький, Погребищенський, Тростянецький (рис. 2). Захворюваність на епідемічний паротит найбільше спостерігається в Могилів — Подільському, Козятинському, Липовецькому, Погребищенському, Іллінецькому, Томашпільському, Крижопільському і Тульчинському районах. Педикульоз спостерігається в Липовецькому, Барському та Могилів — Подільському районах (рис. 2). Захворюваність коростою виявляється в Бершадському, Могилів — Подільському, Муровано — Куриловецькому, Літинському, Козятинському, Липовецькому та Гайсинському районах (рис. 2).

Таким чином, можна виділити райони з аномальними проявами захворюваності на досліджуваній території: це Могилів — Подільський, Барський, Жмеринський, Козятинський, Липовецький, Погребищенський, Тростянецький, Тульчинський, та Бершадський, де зафіксовані перевищення у 1,5 рази середньообласної захворюваності на крапельні, кишкові інфекції, а також інфекції шкіряного покриву та виявлені перевищення покомпонентного забруднення довкілля.

Список літератури

1. Гончарук Е. И., Вороненко Ю. В., Марценюк Н. И. Изучение влияния факторов окружающей среды на здоровье населения. — К.: Киевский медицинский институт. 1989. — 246 с.
2. Дані статистичної звітності по Вінницькій області. — Вінницька обласна СЕС та управління охорони здоров'я, 2001. — Електронний варіант.
3. Екологічний стан Вінницької області в 1996 році. Щорічний довідник методично-статистичних матеріалів. — Вінниця: Континент-Прим, 1997. С. 12 -31
4. Здоровье и окружающая среда / Под ред. Сидоренко Г. И. — М.: Мир, 1979. — 296 с.
5. Зміни здоров'я населення України внаслідок Чорнобильської катастрофи / В. М. Бугайов, А. Ю. Лагутін, О. Г. Рогожин, С. С. Казак. — К: Либідь, 1996. С. 29 — 37
6. Кадастры и атлас карт медико-геологических аномалий на территории Одесской области / Под ред. Носырева И. В. и Тинтюка Д. В — Одесса: ОГУ, 1991. — 176 с.
7. Медико-екологічний атлас України. Випуск 1. / В. Барановський, Н. Пироженко, В. Шевченко. — К., "Зелений світ" та Ін-т географії НАН України, 1995. — 31 с.
8. Населення і господарство Вінницької області / Ред. Масловська Л. Ц. — Вінниця: Вінницький державний педагогічний університет, 1995. — 69 с.
9. Національна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Україні у 1998-2002 роках (Вінницька область). — Електронний варіант.
10. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25 червня 1991 року // Відомості. — 1999. — № 41. С. 5 — 12
11. Україна: екологічна ситуація. Карта М 1:1000000. / В. А. Барановський, Л. Г. Руденко та інші. — К., Укргеодезкартографія, 1996.
12. Україна: забруднення природного середовища. Карта М 1:2000000. / В. А. Барановський, Л. Г. Руденко. — К., Укргеодезкартографія, 1996.
13. Чорнобиль і здоров'я України: медико-екологічний атлас. Випуск 2. / В. О. Шевченко, В. А. Барановський, А. М. Молочко, Г. Л. Нечипоренко, О. Г. Рогожин. — К., "Зелений світ", 1996.

кір

вірусний гепатит

епідемічний паротит (свинка)

педикульоз

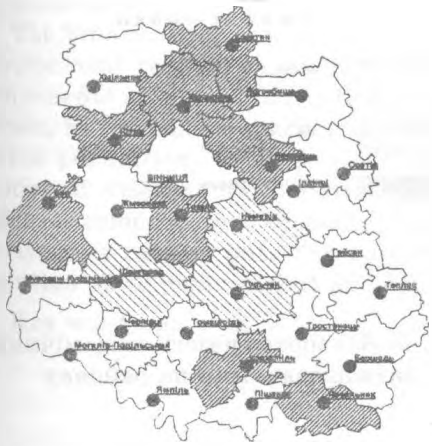

короста

Умовні знаки

- менше 1
- від 1,01 до 1,5
- від 1,51 і більше

Рис. 2. Захворюванність епідемічними захворюваннями по районах

сальмонельоз

шигельоз (дизентерія)

гастроентероколіти

туберкульоз

менінгіт інфекційний

Умовні знаки

- менше 1
- від 1,01 до 1,5
- від 1,51 і більше

Рис. 3. Захворюваність епідемічними захворюваннями по районах

О. Н. Подгорная
Одесский национальный университет им. И. И. Мечникова,
геолого-географический факультет, кафедра географии Украины,
ул. Дворянская, 2, Одесса, 65026, Украина

ПРИНЦИПЫ И МЕТОДЫ ФУНКЦИОНАЛЬНОГО ЗОНИРОВАНИЯ ТЕРРИТОРИЙ БОЛЬШОГО ГОРОДА (НА ПРИМЕРЕ ПРИМОРСКОЙ ЗОНЫ ОДЕССЫ)

Резюме

Винницкая область — это один из регионов Украины, где состояние окружающей природной среды доходит до критического уровня. В статье рассмотрены проблемы состояния главных компонентов природной среды: воздушного бассейна, подземных и поверхностных вод, складирования твердых отходов, радиационных форм загрязнений, которые прямо или опосредованно, влияют на здоровье населения. В работе впервые рассмотрено состояние эпидемической заболеваемости в разрезе районов по специальным группам заболеваний: кишечных, капельных, инфекциям кожного покрова. Проведен анализ соответствия загрязненных компонентов окружающей среды уровню заболеваемости населения на рассматриваемых территорий. Выделены административные районы с неблагоприятной ситуацией по загрязнению окружающей среды и эпидемической заболеваемости.

Ключевые слова: загрязнение окружающей среды, заболеваемость населения, экологическая обстановка.

E. N. Podgornaya
The Odessa national university,
Department of geography of Ukraine,
Shampanskij St., 2, Odessa, 65058, Ukraine

GEOGRAPHICAL DISPLAYS OF INFLUENCE OF THE TERRITORIAL ORGANIZATION OF ENVIRONMENTAL CONTAMINATION ON DESEASE OF THE POPULATION (ON MATHERIAL OF VINNITSA AREA)

Summary

The Vinnitsa area is one of regions of Ukraine, where the status of an environmental environment reaches a critical level. In clause the problems of a status of the main components of an environment are considered: air pool, underground and superficial waters, the warehousings firm departure, radiating forms of pollution influence health of the population. In work a status epidemic diseases in a cut of areas on special groups of diseases for the first time is considered. The analysis of conformity of polluting components of an environment to a level disease of the population in considered territory is carried out. The administrative areas with an adverse situation, with pollution of an environment and epidemic disease are allocated.

Key words: environment, contamination, desease of the population.